

VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ

Zákon o soudnictví ve věcech mládeže
Zák. č. 218/2003 Sb.

ÚČINNOST ZÁKONA

Zákon č. 218/2003 Sb. nabyl účinnosti
dne 1. ledna 2004

HISTORICKÁ REMINISCENCE :

- Návrat k myšlence samostatného systému trestní justice nad mládeží podle zákona o trestním soudnictví nad mládeží č. 48/1931 Sb.(návaznost na 20. léta, principy a opora v sociálním systému –“ *Co nejméně trestati, co nejvíce vychovávatí a je-li nutné trestati, pak i trestem vychovávatí*“
- Po účinnosti jednotných trestních kodexů zák. č. 86 a č. 87/1950 Sb. a násl., kdy byla tato problematika 50 let součástí obecných kodexů trestního práva hmotného a procesního (příčiny a možná odmítavá reakce veřejnosti.

Vládní návrh ZSVM

- Příprava v letech 1997 – 1999
(Válková, Sotolář, Šámal)
- V roce 2001 byl předložen Poslanecké sněmovně (volby 2002 – vyřazen z jednání)
- 2001 – zákon 257/2000 Sb. (PMS ČR)
- 2002 – novela trestních kodexů

Smysl a účel

- Potřeba **systemového přístupu** a nového vymezení způsobu reakce společnosti na TČ mládeže s přihlédnutím ke změnám společenské situace a zejména specifickým mládeže a proto uplatňovaná opatření by měla mít smíšenou povahu (**kombinace prvků výchovných, léčebně-ochranných a kontrolně-ochranných včetně výjimečného uplatnění izolace**) realizovaná ve zvláštním řízení **SPECIALIZOVANÝMI ODBORNÍKY** – především specializovanými soudy pro mládež.

Základní charakteristika

- Lex specialis
- Dvě věkové skupiny mládeže
- MLADISTVÍ
- DĚTI MLADŠÍ 15 LET
- (rozdílný rozsah tr. odpovědnosti – Úmluva OSN č. 104/1991 Sb.
- Původně v návrhu – mladí dospělí (do 21 let)
- Ucelený systém výchovných opatření (se souhlasem osoby, proti níž se řízení vede (lze kdykoli odvolat) již v průběhu řízení za základě rozhodnutí SZ a soudu pro mládež, účelovost, a proto časová omezenost a možné zrušení nebo změna a má vliv na další postup při použití některého odklonu, upuštění od potrestání nebo uložení trestního opatření.

zákon upravuje

- (1) Tento zákon upravuje podmínky odpovědnosti mládeže za protiprávní činy uvedené v trestním zákoně, opatření ukládaná za takové protiprávní činy, postup, rozhodování a výkon soudnictví ve věcech mládeže.

Zákon upravuje

- (2) Projednáváním protiprávních činů, kterých se dopustili děti mladší patnácti let a mladiství, se sleduje, aby se na toho, kdo se takového činu dopustil, užilo opatření, které účinně přispěje k tomu, aby se **nadále páchání protiprávního činu zdržel a našel si společenské uplatnění** odpovídající jeho schopnostem a rozumovému vývoji a podle svých sil a schopností **přispěl k odčinění újmy** vzniklé jeho protiprávním činem; řízení musí být vedeno tak, aby přispívalo k předcházení a zamezování páchání protiprávních činů.
- (3) Pokud tento zákon nestanoví jinak, užije se obecných právních předpisů.

Základní zásady odbornosti

- (8) Soudci, státní zástupci, příslušníci policejních orgánů a úředníci Probační a mediační služby působící v trestních věcech mládeže **musí mít zvláštní průpravu** pro zacházení s mládeží.

ODPOVĚDNOST MLADISTVÉHO § 5

- (1) Mladistvý, který v době spáchání činu **nedosáhl** takové rozumové a mravní vyspělosti, aby mohl rozpoznat jeho nebezpečnost pro společnost nebo ovládat své jednání, **není za tento čin trestně odpovědný**.
- (2) Dopustí-li se mladistvý uvedený v odstavci 1 činu jinak trestného nebo není-li z jiných zákonných důvodů trestně odpovědný, lze vůči němu použít obdobně postupů a opatření uplatňovaných podle tohoto zákona u dětí mladších patnácti let.

Opatření ukládaná mladistvým

- (1) Mladistvému lze uložit pouze tato opatření:
  - a) výchovná opatření,
  - b) ochranná opatření a
  - c) trestní opatření.
- (2) Výchovná opatření je možné mladistvému, proti němuž se řízení vede, **uložit s jeho souhlasem již v průběhu tohoto řízení** před rozhodnutím soudu pro mládež o vině mladistvého.

Upuštění od uložení opatření § 11

- (1) Soud pro mládež může upustit od uložení trestního opatření mladistvému, který spáchal provinění menší nebezpečnosti činu pro společnost na které trestní zákoník stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje pět let, jeho spáchání lituje a projevuje účinnou snahu po nápravě,
- a) jestliže vzhledem k povaze spáchaného činu a k dosavadnímu životu mladistvého lze důvodně očekávat, že již **projednání věci před soudem pro mládež postačí k jeho nápravě**,
- b) dopustil-li se činu z neznalosti právních předpisů, která je zejména vzhledem k jeho věku, rozumové vyspělosti a prostředí, ve kterém žil, omluvitelná, nebo
- c) jestliže soud pro mládež přijme záruku za nápravu mladistvého a má za to, že vzhledem k výchovnému vlivu toho, kdo záruku nabídl, povaze spáchaného činu a osobě mladistvého se uložení trestního opatření nejeví nutným.

Upuštění od uložení opatření § 11

- (2) Upustí-li soud pro mládež od uložení trestního opatření, může věc vyřídit tím, že **mladistvého napomene**, anebo **může přenechat postižení mladistvého zákonnému zástupci, škole, již je mladistvý žákem, nebo školskému zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy** (dále jen "výchovné zařízení"), v němž žije; **v takovém případě si soud pro mládež předem vyžádá stanovisko školy nebo výchovného zařízení.** Zákonný zástupce, škola nebo výchovné zařízení jsou povinni o výsledku vyrozumět soud pro mládež. Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů.

Upuštění od uložení opatření § 12

- Soud pro mládež může upustit od uložení trestního opatření mladistvému i tehdy, jestliže
- a) mladistvý spáchal provinění ve stavu vyvolaném **duševní poruchou** a soud pro mládež má za to, že **zabezpečovací detence** nebo **ochranné léčení**, které zároveň ukládá, zajistí nápravu mladistvého lépe než trestní opatření, nebo
- b) je vůči němu užito **ochranné nebo výchovné** opatření a k dosažení účelu tohoto zákona není třeba uložit trestní opatření.

§ 15 VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ

- 1) Při upuštění od trestního opatření nebo podmíněném upuštění od trestního opatření mohou být k dosažení účelu tohoto zákona uložena mladistvému **výchovná opatření**. Dovoluje-li to jejich povaha, je možné použít vůči mladistvému **výchovného opatření i vedle uloženého ochranného nebo trestního opatření nebo v souvislosti se zvláštními způsoby řízení**. Výchovná opatření lze uložit nejdéle na dobu současně stanovené zkušební doby u podmíněného odsouzení nebo podmíněného odložení peněžitého opatření; jsou-li ukládána samostatně nebo vedle jiného ochranného nebo trestního opatření, **lze je uložit nejdéle na dobu tří let**.

§ 15 VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ

- **(2) Výchovnými opatřeními jsou**
- **a) dohled probačního úředníka,**
- **b) probační program,**
- **c) výchovné povinnosti,**
- **d) výchovná omezení,**
- **e) napomenutí s výstrahou.**

§ 15 VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ

- **3)** Výchovní opatření může soud pro mládež a v přípravném řízení státní zástupce ukládat **se souhlasem osoby**, proti níž se řízení vede, již v průběhu trestního řízení, a to nejdéle do jeho pravomocného skončení. Mladistvý může kdykoli v průběhu řízení až do jeho pravomocného skončení svůj souhlas odvolat prohlášením adresovaným soudu pro mládež a v přípravném řízení státnímu zástupci, který vede řízení. Výkon výchovného opatření tím končí.
- **(4)** Výchovní opatření usměrňují způsob života mladistvého, a tím podporují a zajišťují jeho výchovu.

§ 16 VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ – DOHLED PROBAČNÍHO ÚŘEDNÍKA

(1) Dohledem probačního úředníka se rozumí **pravidelné sledování chování mladistvého** v jeho rodině a způsobu výchovného působení rodičů na něj, kontrola dodržování uloženého probačního programu a výchovných povinností a omezení uložených mladistvému soudem pro mládež a v přípravném řízení státním zástupcem nebo vyplývajících ze zákona a jeho pozitivní vedení probačním úředníkem k životu v souladu se zákonem.

§ 16 VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ – DOHLED PROBAČNÍHO ÚŘEDNÍKA

- (2) Účelem dohledu probačního úředníka je:
- a) sledování a kontrola chování mladistvého, zaměřená na zajištění **ochrany společnosti** a snížení možnosti opakování trestné činnosti,
- b) odborné vedení a pomoc mladistvému s cílem zajistit, aby v budoucnu vedl řádný život.

§ 16 VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ

– DOHLED PROBAČNÍHO ÚŘEDNÍKA

- (3) **Mladistvý**, kterému byl uložen dohled probačního úředníka, **je povinen**
- a) **spolupracovat** s probačním úředníkem **způsobem, který mu probační úředník stanoví** na základě programu jeho výkonu, vytvořeného probačního plánu dohledu
- b) **dostavovat se** k probačnímu úředníkovi ve lhůtách, které mu budou stanoveny probačním úředníkem; při stanovení těchto lhůt probační úředník přihlédne k poměrům mladistvého, jeho životní situaci v době výkonu dohledu i k prostředí, v němž žije,
- c) **informovat** probačního úředníka o svém pobytu, zaměstnání, dodržování uložených přiměřených omezení nebo povinností a jiných důležitých okolnostech pro výkon dohledu určených probačním úředníkem,
- d) **nebránit** probačnímu úředníkovi ve vstupu do obydlí.

§ 17 VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ – PROBAČNÍ PROGRAM

- (1) Probačním programem se rozumí zejména program sociálního výcviku, psychologického poradenství, terapeutický program, program zahrnující obecně prospěšnou činnost, vzdělávací, doškolovací, rekvalifikační nebo jiný vhodný program k rozvíjení sociálních dovedností a osobnosti mladistvého, a to s různým režimem omezení v běžném způsobu života, který směřuje k tomu, aby se mladistvý vyhnul chování, které by bylo v rozporu se zákonem, a k podpoře jeho vhodného sociálního zázemí a k urovnání vztahů mezi ním a poškozeným.
- Probační program schvaluje ministr spravedlnosti a zapisuje se do seznamu probačních programů vedeného Ministerstvem spravedlnosti

§ 17 VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ – PROBAČNÍ PROGRAM

- (2) Soud pro mládež a v přípravném řízení státní zástupce může uložit mladistvému povinnost podrobit se probačnímu programu podle odstavce 1, jestliže
  - a) je vhodný vzhledem k potřebám mladistvého a zájmům společnosti,
  - b) je mu poskytnuta dostatečná možnost seznámit se s obsahem probačního programu a
  - c) mladistvý souhlasí se svou účastí na něm.

§ 17 VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ – PROBAČNÍ PROGRAM

- (3) Byla-li proviněním způsobena škoda, zpravidla se mladistvému uloží, aby ji podle svých sil nahradil.
- (4) Dohledem nad výkonem probačního programu soud pro mládež a v přípravném řízení státní zástupce pověří probačního úředníka. Neplní-li mladistvý probační program, postupuje probační úředník podle § 80 odst. 4.
- (5) O ukončení probačního programu a jeho výsledku podá probační úředník bez zbytečného odkladu zprávu soudu pro mládež nebo státnímu zástupci, který probační program uložil.

§ 17 VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ – PROBAČNÍ PROGRAM

- V roce 2004 bylo Ministerstvem spravedlnosti ČR vyhlášeno akreditační řízení pro PP v němž bylo následně akreditováno celkem
- **50 probačních programů**
- Z toho 16 PP mělo působnost v JM soudním kraji, 4 na okrese Třebíč

§ 17 VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ – PROBAČNÍ PROGRAM

- Z hlediska obsahu se probační programy zaměřují na :
- *rozvoj sociálních dovedností*
- *pozitivní změnu chování, náhled na čin*
- *komunikační dovednosti a řešení konfliktů*
- *rozvoj osobnosti (terapeutické intervence)*
- *rozvoj pracovních dovedností včetně nabídky rekvalifikace*
- *práce se (drogovou) závislostí*

VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ

§ 18 výchovné povinnosti

- (1) Soud pro mládež a v přípravném řízení státní zástupce může mladistvému uložit **výchovnou povinnost**, kterou stanoví, **aby zejména**
  - a) **bydlel s** rodičem nebo jiným dospělým, který je odpovědný za jeho výchovu,
  - b) **jednorázově nebo ve splátkách zaplatil přiměřenou peněžitou částku**, kterou zároveň určí, na peněžitou pomoc obětem trestné činnosti poskytovanou podle zvláštního zákona,
  - c) **vykonal bezplatně ve volném čase společensky prospěšnou činnost určitého druhu**,

VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ

§ 18 výchovné povinnosti

- d) usiloval o vyrovnání s poškozeným,
- e) nahradil podle svých sil škodu způsobenou proviněním anebo jinak přispěl k odstranění následku provinění,
- f) podrobil se léčení závislosti na návykových látkách, které není ochranným léčením podle trestního zákona, není ochranným léčením nebo zabezpečovací detencí podle trestního zákoníku,
- g) podrobil se **ve svém volném čase vhodnému programu** sociálního výcviku, psychologickému poradenství, terapeutickému programu, vzdělávacímu, doškolovacímu, rekvalifikačnímu nebo jinému vhodnému programu k rozvíjení sociálních dovedností a osobnosti mladistvého, který není probačním programem.

VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ

§ 19 výchovná omezení

- (1) Soud pro mládež a v přípravném řízení státní zástupce může mladistvému uložit **výchovné omezení**, kterým stanoví, aby zejména
  - a) **nenavštěvoval** určité akce, zařízení nebo jiné pro mladistvého nevhodné prostředí,
  - b) **nestýkal se** s určitými osobami,
  - c) **nezdržoval se** na určitém místě,
  - d) **nepřechovával** předměty, které by mohly sloužit k páčání dalších provinění,

VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ

§ 19 výchovná omezení

- e) **neužíval** návykové látky,
- f) **neúčastnil se** hazardních her, sázek a hraní na výherních hracích přístrojích,
- g) **neměnil bez předchozího ohlášení** probačnímu úředníkovi místo svého pobytu,
- h) **neměnil** bez předchozího oznámení probačnímu úředníkovi **bezdůvodně svoje zaměstnání.**

VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ

§ 20 napomenutí s výstrahou

- (1) Napomenutím s výstrahou soud pro mládež a v přípravném řízení státní zástupce mladistvému v přítomnosti jeho zákonného zástupce důrazně vytkne protiprávnost jeho činu a upozorní ho na konkrétní důsledky, jež mu hrozí podle tohoto zákona v případě, že by v budoucnu páchal další trestnou činnost.

VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ

§ 20 napomenutí s výstrahou

- 2) Je-li to účelné a vhodné, může soud pro mládež a v přípravném řízení státní zástupce při vyslovení napomenutí s výstrahou současně přenechat postižení mladistvého jeho zákonnému zástupci, škole, již je mladistvý žákem, nebo výchovnému zařízení, v němž žije; v takovém případě si soud pro mládež předem vyžádá stanovisko školy nebo výchovného zařízení. Zákonný zástupce, škola nebo výchovné zařízení jsou povinni o výsledku vyrozumět soud pro mládež nebo státního zástupce.

VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ

§ 20 napomenutí s výstrahou

- (3) Napomenul-li soud pro mládež a v přípravném řízení státní zástupce mladistvého a udělil mu zároveň výstrahu, popřípadě přenechal-li postižení mladistvého jeho zákonnému zástupci, škole nebo výchovnému zařízení, **hledí se na mladistvého, jako by nebyl odsouzen.**

§ 21 OCHRANNÁ OPATŘENÍ

- Druhy ochranných opatření
- (1) Ochrannými opatřeními jsou
- **ochranné léčení**,
- **zabezpečovací detence**,
- **zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty**
- **ochranná výchova**.
- Jejich účelem je kladně ovlivnit duševní, mravní a sociální vývoj mladistvého a chránit společnost před pácháním provinění mladistvými.
- (2) **Ochrannou výchovu lze uložit pouze podle tohoto zákona**, ochranné léčení, zabezpečovací detence a zabránění věci nebo jiné majetkové hodnoty se ukládají podle trestního zákoníku .

§ 22 OCHRANNÁ VÝCHOVA

- (1) Soud pro mládež může mladistvému uložit ochrannou výchovu, pokud
  - a) o výchovu mladistvého **není náležitě postaráno** a nedostatek řádné výchovy nelze odstranit v jeho vlastní rodině nebo v rodině, v níž žije,
  - b) dosavadní výchova mladistvého **byla zanedbána**, nebo
  - c) **prostředí**, v němž mladistvý žije, **neposkytuje záruku jeho náležité výchovy**, a **nepostačuje uložení výchovných opatření**.
- (2) Ochranná výchova **potrvá, dokud to vyžaduje její účel**, nejdéle však do dovršení **osmnáctého roku věku mladistvého**; vyžaduje-li to zájem mladistvého, může soud pro mládež ochrannou výchovu prodloužit do dovršení jeho devatenáctého roku.
- (3) Není-li možné ochrannou výchovu ihned vykonat, nařídí soud pro mládež do doby jejího zahájení dohled probačního úředníka.
- (4) Od výkonu ochranné výchovy soud pro mládež upustí, pominou-li před jejím započítím důvody, pro něž byla uložena.

§ 23 PŘEMĚNA

ÚSTAVNÍ A OCHRANNÉ VÝCHOVY

- (1) Jestliže převýchova mladistvého pokročila do té míry, že lze očekávat, že i bez omezení, kterým je podroben během výkonu ochranné výchovy, se bude řádně chovat a pracovat, avšak **dosud nepominuly** všechny okolnosti, pro něž byla ochranná výchova uložena, může soud ochrannou výchovu přeměnit v ústavní výchovu, nebo může rozhodnout o podmíněném umístění mladistvého mimo takové výchovné zařízení. Přitom může mladistvému uložit dohled probačního úředníka nebo jiné výchovné opatření.
- (2) Nesplní-li mladistvý očekávání, že bez omezení, jimž byl podroben ve výchovném zařízení, kde vykonával ochrannou výchovu, se bude řádně chovat, soud pro mládež podmíněné umístění mimo výchovné zařízení zruší a rozhodne, že se ve výkonu ochranné výchovy pokračuje. Obdobně postupuje soud pro mládež při přeměně ústavní výchovy na ochrannou výchovu.

§ 24 TRESTNÍ OPATŘENÍ

- a) obecně prospěšné práce,
- b) peněžitá opatření,
- c) peněžitá opatření s podmíněným odkladem výkonu,
- d) propadnutí věci,
- e) zákaz činnosti,
- f) vyhoštění,
- **g) domácí vězení,**
- **h) zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce,**
- i) odnětí svobody podmíněně odložené na zkušební dobu (podmíněné odsouzení),
- j) odnětí svobody podmíněně odložené na zkušební dobu s dohledem,
- k) odnětí svobody nepodmíněné.

§ 58 Vyšetření duševního stavu

- (1) K vyšetření duševního stavu mladistvého se přibere **znalec z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie se specializací na dětskou psychiatrii a znalec z oboru zdravotnictví nebo pedagogiky, odvětví psychologie, se specializací na dětskou psychologii.**
-
- (2) Pozorování duševního stavu nemá trvat déle než jeden měsíc; do té doby je třeba podat posudek. Na odůvodněnou žádost znalců může soud pro mládež a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce tuto lhůtu prodloužit, nikoli však více než o jeden měsíc. Proti rozhodnutí o prodloužení lhůty je přípustná stížnost.

ŘÍZENÍ V TRESTNÍCH VĚCECH MLADISTVÝCH zveřejňování informací

- Dokud není trestní stíhání pravomocně skončeno, mohou orgány činné podle tohoto zákona zveřejňovat jen takové informace o řízení vedeném proti mladistvému, kterými nebude ohroženo dosažení účelu trestního řízení a které neodporují požadavku ochrany osobnosti mladistvého a osobních údajů, a to i jiných osob zúčastněných na řízení.

ŘÍZENÍ V TRESTNÍCH VĚCECH MLADISTVÝCH rozsah zákazu zveřejňování

- (1) Nestanoví-li tento zákon jinak, nikdo nesmí jakýmkoli způsobem zveřejnit žádnou informaci, ve které je uvedeno jméno, popřípadě jména, a příjmení mladistvého, nebo která obsahuje informace, které by umožnily tohoto mladistvého identifikovat.

ŘÍZENÍ V TRESTNÍCH VĚCECH MLADISTVÝCH rozsah zákazu zveřejňování

- (2) Za postup v rozporu s odstavcem 1 se nepovažuje sdělení informací během trestního řízení, pokud účelem takového postupu **není jejich zveřejnění**, anebo je-li jejich účelem **pátrání po mladistvém**.

Totéž obdobně platí o **sdělení informací probačním úředníkem dalším osobám**, pokud je jejich sdělení nutné pro získání informací, které se vztahují k vypracování zprávy vyžadované tímto zákonem, nebo bez nichž nelze kvalifikovaně provádět dohled nad mladistvým o něj pečovat, popřípadě kontrolovat plnění podmínek a omezení, které mu byly stanoveny, a zajistit bezpečnost osob, jež s ním přicházejí do kontaktu.

ŘÍZENÍ V TRESTNÍCH VĚCECH MLADISTVÝCH rozsah zákazu zveřejňování

- 3) Osoby, kterým byly sděleny informace podle odstavce 2, je nesmějí nikomu dále sdělovat, pokud toto sdělení není nutné pro účely uvedené v tomto ustanovení.
- O tom **musí být poučeny**.

ŘÍZENÍ V TRESTNÍCH VĚCECH MLADISTVÝCH rozsah zákazu zveřejňování

- **(4)** Osoby, kterým byly sděleny informace podle odstavce 2, jsou povinny
  - **a)** uložit tyto informace odděleně od jakýchkoliv dalších záznamů o mladistvém, kterého se tyto informace týkají,
  - **b)** zajistit, pokud tento zákon nestanoví jinak, aby nikdo další neměl k těmto informacím přístup.

ŘÍZENÍ V TRESTNÍCH VĚCECH MLADISTVÝCH rozsah zákazu zveřejňování

- **Přestupky na úseku soudnictví mládeže**
- (1) Přestupku se dopustí ten, kdo v rozporu se zákonem uveřejní informaci o provinění spáchaném mladistvým nebo informaci z řízení ve věci mladistvého, anebo informaci z řízení ve věci dítěte mladšího patnácti let a uvede přitom jeho jméno, příjmení nebo jiné okolnosti, z nichž lze usuzovat na jeho osobu, anebo kdo v té souvislosti uveřejní podobiznu mladistvého nebo dítěte mladšího patnácti let.
- (2) Za přešupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 50 000 Kč."

ŘÍZENÍ V TRESTNÍCH VĚCECH MLADISTVÝCH zvláštní způsoby řízení

- V trestních věcech mladistvých lze použít těchto zvláštních způsobů řízení:
- a) podmíněného zastavení trestního stíhání
- b) narovnání
- c) odstoupení od trestního stíhání.

§ 89 ŘÍZENÍ VE VĚCECH DĚTÍ MLADŠÍCH 15 LET

- **Dítě mladší patnácti let**
- (1) Dítě mladší patnácti let **není trestně odpovědné.**
- (2) Dopustí-li se dítě mladší než patnáct let **činu jinak trestného**, učiní soud pro mládež opatření potřebná k jeho nápravě, která jsou uvedena v § 93 (dále jen "opatření").
- (3) Jednání dítěte mladšího než patnáct let, které je jiným protiprávním činem, než je uveden v odstavci 2, se posuzuje a projednává podle obecných předpisů.

ŘÍZENÍ VE VĚCECH DĚTÍ MLADŠÍCH 15 LET

§ 93 OPATŘENÍ

(1) Dopustí-li se dítě mladší patnácti let činu jinak trestného, může mu soud pro mládež uložit, a to zpravidla na základě výsledků předchozího pedagogicko-psychologického vyšetření, tato opatření

-
- *a) výchovnou povinnost,*
- *b) výchovné omezení,*
- *c) napomenutí s výstrahou,*
- *d) zařazení do terapeutického, psychologického nebo jiného vhodného výchovného programu ve středisku výchovné péče ,*
- *e) dohled probačního úředníka,*
- *f) ochrannou výchovu.*

ŘÍZENÍ VE VĚCECH DĚTÍ MLADŠÍCH 15 LET

§ 93 OPATŘENÍ

- (2) Ochrannou výchovu soud pro mládež uloží dítěti, které spáchalo čin, za nějž trestní zákoník dovoluje uložení **výjimečného trestu**, a které v době spáchání činu dovršilo dvanáctý rok svého věku a bylo mladší patnácti let.
- (3) Ochranná výchova může být uložena též dítěti, které v době spáchání činu bylo mladší patnácti let, odůvodňuje-li to povaha spáchaného činu jinak trestného a je-li to nezbytně nutné k zajištění jeho řádné výchovy.
- 4) Na dohled probačního úředníka se s přihlédnutím k věku dítěte použijí přiměřeně ustanovení § 16 odst. 1, 2 a 3 a § 80 odst. 1, 3, 4 a 5. Probační úředník při výkonu dohledu také pravidelně navštěvuje dítě mladší patnácti let, nad nímž vykonává dohled, v jeho bydlišti a ve škole.

•

ŘÍZENÍ VE VĚCECH DĚTÍ MLADŠÍCH 15 LET

§ 93 OPATŘENÍ

- ((5) Na ukládání výchovných povinností, výchovných omezení a napomenutí s výstrahou se s přihlédnutím k věku dítěte použijí přiměřeně ustanovení §§ 18, 19 a 20.
- (6) Při ukládání opatření podle odstavce 1 soud pro mládež dbá na **výchovné působení na dítě** a sleduje i **preventivní účinek opatření**. Dítěti lze opatření podle odstavce 1 uložit až do dovršení osmnácti let věku.
- (7) Dítěti může být současně uloženo i **více opatření**, je-li to potřebné k dosažení účelu tohoto zákona (§ 1 odst. 2).
- (8) Soud pro mládež **může upustit od uložení opatření**, postačuje-li k dosažení účelu tohoto zákona (§ 1 odst. 2) projednání činu dítěte státním zástupcem nebo před soudem pro mládež.
- (9) O uložení opatření soud pro mládež rozhoduje rozsudkem. O zamítnutí návrhu státního zástupce, o zastavení řízení, o upuštění od uložení opatření a o zrušení uloženého opatření rozhoduje soud pro mládež usnesením.

ŘÍZENÍ VE VĚCECH DĚTÍ MLADŠÍCH 15 LET

Uveřejnění výsledků řízení

- (1) Výsledek řízení o uložení opatření dítěti mladšímu než patnáct let, které se dopustilo činu jinak trestného, může být uveřejněn ve veřejných sdělovacích prostředcích jen po právní moci rozhodnutí, kterým bylo řízení skončeno, a jen bez uvedení jména a příjmení dítěte, dalších účastníků řízení a jejich opatrovníků nebo jiných zástupců.
- (2) Výjimky ze zákazů uveřejnění uvedených v odstavci 1 může povolit v odůvodněných případech soud pro mládež.

**Děkujeme Vám,
že jste tomuto tématu věnovali
svůj čas**

kpt. Mgr. Kvasničková Hana
PČR KŘP Pardubického kraje
Odbor obecné kriminality SKPV